

Doktor Bežanec v Tožbanji vasi.

(Pobožna pripovedka.)

(Dalje.)

Doktor Pipee: Prosjak jedva izgine, piše sveto poročilo, in že prideta za njim po cesti v glasnem pogovoru, kakor je običaj vinskih mož, dva kmeta, gospodarja iz te vasi. Mimo kaplice grede se odkrijeta s poprejšnje svete navade, ako tudi se nič ne ozreva njo, ker sta menila, da je še zdaj prazna. Kadar toliko odideta, da že ni sta mogla videti v kapelo, v kateri se je vendar slišalo vse, kar sta bolj vpila, nego pripovedovala, vstavit se pod staro hruško pred nizkim prelazom, ter eden reče: "saj veš, Kotlovščak! da so Koritnici naši vasi zato nadeli ime Tožbanja vas, ker se vedno tožujemo; poprej se je imenovala že od starine Lisičja glava, kar Čičev Martin še sedaj pomni." Kotlovščak odgovori: "Kaj bi ne vedel! I nu, saj to ni nič hudega, zato ker je res, in mi se ne sramujemo nobene tožbe, ker brez nje moremo toliko živeti, kakor ptič brez perutij ali riba brez vode. Naj govori naš kaplan, kar hoče, pravde so zmirom bile in bodo. Kaj bi tisto! Pošten kmet brez poštene pravde ne velja nič! Tudi ime Pravanja vas je bilo nas že začelo po hrbtu udrihati. Prekleti Slemenci so se ga bili domislili; Petrač je bil prvi. Ko moj oča, bog jim daj dobro, saj so na božji pravici — to ime zaslišijo, klobuk s kluke, palico v roke ter s kratkim potem k sodnji! Povedali so, da se ta beseda more presukniti še drugače, zelo zarobljeno, kakor jo nekateri že tudi izrekajo ter nam zabavljajo s tisto otročjo unganko: "deset mož dveh koži vleče proti Predanji vasi." Ako se to mahoma ne odpravi, ostala bi na Tožbanjih sramota na večne čase. — Vidiš, tacega očeta sem jaz imel! — Zakuri se torej pravda in tekla je tri leta in osem tednov brez dveh dnij. Daj ali ne daj — Slemenci so nazadnje vendar le izgubili. Plazčevali so, da so evillili, kakor lesena kola. Petrač je bil po vrhu še celih štiri in dvajset ur zaprt. Prav mu bodi! Cesar je iskal, to je našel. Zmerzljak! ali ni res tako?" Zmerzljak se oglasi: "Lejte, res? O, dokler je živel dohtar Zavijač, nam so šle vse pravde po sreči, kakor so sami hteli. Vse je

bilo naše, kamor smo prišli. Zdaj ni tako! Preglavica na preglavico leze. Saj znamo, kakošnji so današnji dohtarji. Vedno vpije: daj! daj! plačaj! Pa ni nobenemu nič upati, in tožba se pri njem toliko gane, kolikor kosce kruha v roki! vsak dan je je menj. Jaz ne vem, če je poldrugo leto ali kali, kaj je zavijač umrl?" Kotlovščak reče: "Leto je minolo o svetem Jerneju, ko dero komarja. Kaj si pozabljal, da so nam bili ta čas Kerkovec iz te kaplice po noči ukradli svetnika, za katerega smo se potem zastoj z njim pravdali? Celo babe so dejale: nikoli bi ne bil svetnik izgubljen, ako bi Zavijač hodil še po zemlji." — "Menim da ne!" vzdihne Zmerzljak. "Pod nobenim kmetiskim zvonom ga ni kolikaj nebeščana, da bi svojim ljudem tako lepo dobrovoljno deloval, če je treba, kakor je on znal. Za pravde in za vse ono smo se mu priporočali, ter nikoli ni odmahnil. Tega svetnika mi je še zdaj žal, dohtarja Zavijača tudi. Dveh tako potrebnih podpornikov Tožbanja vas še nikoli ni imela, in po vsem svetu bi ju zastoj iskali. Razloček je bil samo ta, da božji mož nam je dajal vse na upanje, razen kar je stroškov prizadevala njegove kaplice, in tudi to smo jemali največ iz pušice, kamor so mu dajali milostino popotni ljudje; a Zavijaču je bilo treba šteti gotovino, da se nam je časi koža lupila. Vendar je vsaj tudi kaj vedel in kaj storil! Izpod rok so mu šle tožbe, kakor bi repo rezal: omlatil je po štiri, vsak drug dohtar po eno, in še to s težko. Premisli no, koliko smo si zdaj siromaki s tem na izgubi, ko nameste desete pravde, še prva ni v kraju! Verjemi ali ne verjemi, jaz tožim Lončaka že dve leti za pol mernika ovsenih plev, in še zdaj ni sode od nobene strani! Dohtarja nemamo pravega, dohtarja! To je, to!" Kotlovščak pritakne: "Dohtarja in svetnika nam je tako potreba, kakor slepu vida. Ali pomagaj si! Najdi ga, če ga moreš!" Zmerzljak reče: "Vendar bi se za svetnika morabiti še prej kako preleglo, samo da bi dohtar bil! Poslušaj me Kotlovščak! Svet misli, da so res dohtarji tako navihani! En dohtar bi na obilici živel, samo o nas Tožbanjih, ako bi kolikaj hotel in znal, Kako ne bi! Tožbanja vas ima eninindeset gospodarjev na dobrih zemljiščih. Razen nejevernega Rebernika, ki se nikoli ne pravda, redi vsak gospodar po štiri debele tožbe, hvala bogu! — tudi po pet, če je volja božja; nu, recimo po štiri: to jih je stoindevajset, ako ne štejemo onih treh kočarjev: Izvasnika, Oplatovec in Žarina, ki drže, ker so ubožnejši, vendar vsak po eno ali po dve." Kotlovščak pristavi: "In

vsak teh trih, ko bi šlo po njegovem, rad bi jih imel po štiri, če ne celo po dobrih pet. Dokler smo bili še z domačim svetnikom založeni, Oplatovec je vsak večer pred kapelico kleče prosil, da bi si opomogel vsaj do štirih pravd in zdaj iz tega namena s romarsko palico in rdečo svečo za plobukom hodi vsako leto po dvakrat na sveti Kum in po trikrat na sveti Zaplaz k sveti Neži in k materi božji." — "No, reci zdaj če moreš, da nisem prav govoril!" beseduje Zmrzljak. "In tudi to je: kadar prva tožba mine, za njo vselej pri nas druga pride tako gotovo, kakor petek za četrtkom. Ali bi se dohtar se ženo in otroki ne mogel ob tem po gosposki vladati in še v mošnjček devati?" — "Zlodej ga vzemi, če ne more! odgovori Kotlovščak, nogo predevaje čez prelas ter odide po stezi a Zmrzljak po kolovozniku v Tožbanjo vas.

Nad 30 let se je obnašal
DR. RICHTERJEV
SVIHOVNI, PRENOVLJENI
"SIDRO"
Pain Expeller
kot najboljši lek zoper
REUMATIZEM,
POKOSTNICO,
PODAGRO itd.
in razne reumatične
neprilike.
SA 70: 25ct. in 50ct. v vseh lekarnah
ali pri
F. A. Richter & Co.
215 Pearl Street,
New York.

KURZ
Za 100 kron avstr. veljave treba je dati \$20.50 in k temu še 15 centov za poštarino, ker mora biti denarna pošiljatev registrirana.

Rojakom. Slovincem. in
bratom Hrvatom v Milwaukee,
Wis., in okolici priporo-
čam najtopleje svoj
SALOON,
na 175 Reed St. v Milwaukee
Wis. Pošteba točna.
Rojaki dobro došli!
JAKOB RAKUN,
lastnik.
(19-jun-05 Str)

Ako si namenjen ženo,
ali pa
sorodnike ter prijatelje v Ameriko vzeti,
piši za pojasnila in vožne cene na: **FRANK**
SAKSEK, 109 Greenwich St., New York, N. Y.,
ker tu bodeš najpoštenje in najboljše
pošrežen. Fr. Saksek je priznani zastopnik
vseh imenitnih parobrodskih družb.

CUNARD LINE

PARNIKI PLJUJEJO MED
TRSTOM, REKO IN NEW YORKOM.

PARNIKI IMAJO JAKO OBSEŽEN POKRIT PROSTOR NA
KROVU ZA ŠETANJE POTNIKOV TRETJEGA RAZREDA.

odpluje iz New
Yorka dne 21.
feb. 1905.
odpluje iz New
Yorka dne 7.
marca 1905.
odpluje iz New
Yorka dne 21.
marca 1905.

ULTONIA, SLAVONIA in PANNONIA so parniki na dva vi-
jaka. Ti parniki so napravljeni po najnovejšem kroju in zelo prikladni
za tretji razred. JEDILA so dobra in potnikom trikrat na dan pri
mizi postrežena.

Vožnje listke prodajajo pooblašeni agentje in
The Cunard Steamship Co., Ltd.,
29 Broadway, New York. 126 State St., Boston.
67 Dearborn St., Chicago.

SLOVANSKA TVRDKA TOBAKA!
Mi tržimo na veliko s pravim bosanskim in tur-
škim tobakom in zamoremo zato prodajati cigarete, cigare ali
obak dosti ceneje, kakor ktersibodi ameriška trdka.
5 zavojev najboljših cigaret, v vsakem po 100, toraj skupno 500 ci-
garet, vas velja samo \$2. — 5 zavojev najboljših cigar, v vsakem po 50,
toraj skupno 250 cigar, stane samo \$3. — 6 velikih zavojev najboljšega
bosanskega tobaka \$2. — Cigarete, cigare al tobak pošil-
jamo vsakemu zastopniku in poskušajo, če se nam pošlje 50c v znam-
kah, s katero svoto se pokrije samo poštnina. Naznanite nam v pismu
natančen naslov in pošlite ga na
The Croatian Tobacco Co.,
43 Jefferson St., New York, N. Y.

Pozlačena ura za \$3.98
se nikdar ni bila ponujena.
Pošljemo vam prosto
na ogled dveoplovno zlato
uro in sicer
C. O. D. za \$3.98,
prištevisi stroške pošiljat-
ve. Jamčimo za 20 let;
zrižica in okrasek pri vsakej uri. Ta ura
je postane črna kakor druge in izgleda
kakor zlata ura za \$40. Mnogo trgovcev
prodaja take ure po \$10. Ako nam po-
lijete z naročilom \$3.98, podarimo vam
udi lep prstan ali pa nož. Zastopnik
edna ura, ako kupite ali prodate šest ur.
Pre so za ženske ali pa moške, kakor za-
atevate.
M. RECH & CO., Wholesale Jewelers,
Dept. 75, CHICAGO, ILL.

Življenje polno veselja in zadovoljnosti se začne za vas!

Ako nam zaupate, prejenja vse vaše trpljenje.

Stotine in stotine ljudi jadikuje in vzdihuje radi bolezn. Pritožujejo se, da so bili že pri toliko zdravnikih in da so že izdali toliko denarja, a vse je bilo zamanj. Ves truu je bil brezuspešen. Obupani trdijo, da za nje ni več pomoči, kar imajo popolnoma prav, ker dosedaj niso še prišli v roke tako izvrstnih zdravnikov, kakoršne priporočamo mi. **VSAKO BOLEZEN NAJ JE ŠE TAKO NEVARNA, JE MOŽNO ODSTRANITI V NOVEJ BOLNIŠNICI V NEW YORKU.** Zaved je ustanovljen v pomoč vsem bolnikom, zlasti Slo-
vencem. Tu so zdravniki za vsako bolezen posebej. Vsak bolnik pride k špecialistu, ki ga gotovo ozdravi. **Šte imeli že lepšo priliko biti ozdravljeni in ne ogoljufani?** Čitajte izjavi oseb, ki sta prisegli pred javnim notarjem.

Josip Marinovič.

Ozdravljen kroničnega bronhijalnega katara, kašlja, mrzlice,
telesne slabosti, glavobola — tekem enega meseca.

Prisega pred notarjem.

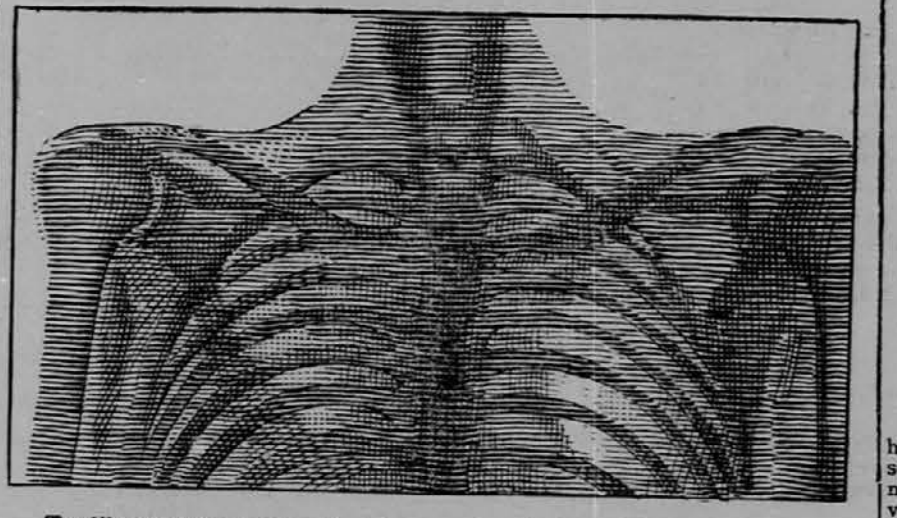
Podpisani izjavim, da sem dolgo trpel na kroničnem bronhijalnem kataru, kašlju, mrzlici, telesni slabosti in glavobolu. Preiskani sem bil od mnogih zdravnikov, ki mi niso znali pomagati. Tekom enega meseca sem popolnoma ozdravil, ker sem se obrnil na Univerzalni zdravniški zavod v New Yorku. Najprisrčnejše se zahvaljujem, da se moja izjava ponatisne v časopisjih.
New York City, 28. aprila 1903.

Josip Marinovič,
197-95 Spring St.

AMERICO C. STABIEE, javni notar,
289 Grand St., New York.

Prisegel vpričo mene 28. aprila 1903.

Mogoče ste bolni? Izdali ste že mnogo denarja zdravnikom in za zdravlila? Morda mislite, da ste že izgubljeni in udano ča-
kate edine rešilke svojih bolezn — smrti?
Vendar vam odločno svetujemo, da ne obupate, ampak poslušate
naše nasvete. Ozdravljenje je odvisno edino le od vaše volje.
Verujte in zaupajte nam!

Ta slika predstavlja človeško telo po ozdravljenju z električnim strojem.

Jamčimo vam za popolno ozdravljenje vseh bolezn, kakor:
bolezn na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah, me-
hurju, bolezn v grlu, nosu, glavi, nemožnost, živčne bolezn, pre-
hudo utripanje in bolezn srca, katar, prehlajenje, naduho, bron-
hijalni, pljučni in prsni kašelj, bljuvanje krvi, mrzlico, vročino,
težko dihanje, nepravilno prebavljanje, revmatizem, giht, trganje
in bolečine v križu, hrbtu, ledjih in boku, zlato žilo, grizo ali pre-
liv, nečiste in pokvarjene kri, otekle nogo in telo, vodenico, bo-
žjast in sploh VSE ŽENSKÉ in MOŽKE BOLEZNI.

Marija Drago.

Podpisana je prisegla pred menoj 24. julija 1903.

NIKOLAJ GRILLI,
javni notar.

Sedaj ne smete več dvomiti. Obrnite se na ta zavod in ozdrav-
ljeni bodeite svojih bolezn.
Bližnje in oddaljene osebe se lahko zdravijo, ne da bi izgubile
kaj časa pri svojih opravkih.

Prostovoljno pustim to izjavo, da se objavi v časopisih.
Bayonne, N. J., 24. julija 1903.

Ako kdo trpi na eni napisanih ali nenapisanih bolezn, naj se nemudoma obrne na Univerzalni zdravniški zavod. Kdor more, naj osobno povpraša sveta. Oddaljenim pa svetujemo, da opišejo natančno svojo bolezen. Pomoč jim je zagotovljena. Poslana zdravlila naj vsakdo uživa brez strahu, ker so gotovo najboljša.

Uradne ure: Vsak dan od 10. do 1., od 2. do 6. Ob sredah in sobotah od 2. do 5., od 7. do 8. Ob nedeljah od 10. do 1.

Naslov:

UNIVERSAL MEDICAL INSTITUTE,
30 W. 29th St., near Broadway
NEW YORK, N. Y.